

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 56 0 P 041482 19 Rev
Sarajevo, 08.01.2020. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću sastavljenom od sudija Nezirović Gorana, kao predsjednika vijeća, Sadović Amire i dr.sc. Šain Danice, kao članica vijeća, u pravnoj stvari tužitelja „Zovko osiguranje“ d.d. Žepče, ulica Goliješnica bb, Žepče, protiv tuženog M.P., P-R. ..., koga zastupaju punomoćnici iz Zajedničkog advokatskog ureda, advokati Karlo Sesar, Zdenko Čurić i Marijo Miletić, radi naknade regresnog potraživanja, v.s. 15.488,65 KM, odlučujući o reviziji tuženog izjavljenoj protiv presude Kantonalnog suda u Mostaru broj 56 0 P 041482 15 Gž od 19.09.2019. godine, u sjednici vijeća održanoj dana 08.01.2020. godine, donio je

P R E S U D U

Revizija se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Prvostepenom presudom Općinskog suda u Konjicu broj 56 0 P 041482 12 P od 17.02.2015. godine obavezan je tuženi da plati tužitelju na ime glavnog duga iznos od 15.488,65 KM sa zakonskim zateznim kamatama, i to: na iznos od 9.856,84 KM počev od 30.10.2012. godine pa do isplate, na iznos od 1.591,75 KM počev od 30.10.2012.godine pa do isplate, na iznos od 565,06 KM počev od 30.10.2012.godine pa do isplate, na iznos od 2.235,00 KM počev od 30.10.2012.godine pa do isplate, na iznos od 660,00 KM počev od 30.10.2012. godine pa do isplate, na iznos od 580,00 KM počev od 30.10.2012.godine pa do isplate, uz naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 4.327,00 KM, sve u roku od 30 dana.

Drugostepenom presudom Kantonalnog suda u Mostaru broj 56 0 P 041482 15 Gž od 19.09.2019. godine žalba tuženog je odbijena kao neosnovana i prvostepena presuda u cijelosti potvrđena.

Protiv drugostepene presude tuženi je blagovremeno izjavio reviziju zbog pogrešne primjene materijalnog prava i povrede odredaba parničnog postupka s prijedlogom da se revizija uvaži, pobijana presuda preinači i tužbeni zahtjev u cijelosti odbije kao neosnovan, ili da se pobijana odluka ukine i predmet vrati drugostepenom суду na ponovno suđenje, uz naknadu troškova parničnog postupka .

Odgovor na reviziju nije podnesen.

Ispitujući pobijanu presudu u okvirima razloga revizije, te u skladu sa članom 240. Zakona o parničnom postupku („Službene novine FBiH“ br. 53/03, 73/05 i 19/06 - u daljem tekstu ZPP), koji se u konkretnom postupku primjenjuje na osnovu odredbe člana 106. stav 2. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ br. 98/15), ovaj sud je odlučio kao u izreci iz sljedećih razloga:

Revizija nije osnovana.

Suprotno prigovoru revidenta, drugostepeni sud nije učinio povredu odredaba parničnog postupka, jer je sve izvedene dokaze cijenio u skladu sa odredbom člana 8. ZPP, pa tako i nalaz vještaka neuropsihijatra, i na osnovu slobodne ocjene izvedenih dokaza utvrdio je sporne činjenice odlučne za ovaj spor. Takvoj ocjeni dokaza od strane suda, revident ne može s uspjehom suprotstaviti svoju ocjenu dokaza, tim više što ista u konkretnom slučaju sadrži isključivo prigovore činjenične prirode koji u revizijskom postupku nisu relevantni (član 240. stav 2. ZPP).

Nije osnovan ni revizijski prigovor pogrešne primjene materijalnog prava.

Predmetnom tužbom tužitelj traži da sud obaveže tuženog da mu isplati na temelju regresnog duga novčani iznos od 15.488,65 KM sa zakonskim zateznim kamatama koji je on isplatio oštećenom. Regresnu isplatu tužitelj traži iz razloga što je tuženi u momentu nesreće upravljaо vozilom u alkoholiziranom stanju, pa da je odgovoran za nastalu nesreću.

Prema činjeničnim utvrđenjima nižestepenih sudova dana 23.08.2008. godine dogodila se saobraćajna nesreća na regionalnom putu R.418 B, Prozor-Mokronoge u mjestu Prozor, u kojoj su učestvovala vozilo marke „Mercedes 123“, reg oznaka: ... sa priključnim vozilom-poluprikolicom kojim je upravljaо tuženi M.P. i vozilo marke Passat 1,9 TDI, reg oznaka: ..., kojim je upravljaо oštećeni N.R.. Nakon saobraćajne nesreće u Odjelu za laboratorijsku dijagnostiku Mostar, kod tuženog je utvrđena koncentracija alkohola u krvi od 0,67 promila, a u urinu 0,78 promila. Tužitelj je oštećenim licima N.R. i N.T., na ime štete nastale u ovoj saobraćajnoj nesreći isplatio ukupan iznos od 15.488,65 KM, što proizilazi iz priloženih uplatnica. Na okolnost nastanka saobraćajne nezgode provedeno je vještačenje po vještaku saobraćajne struke Anti Čorić koji je svoj nalaz sačinio prema sadržaju Zapisnika o uviđaju, urađenoj skici lica mjesta te priloženoj fotodokumentaciji. Prema tom nalazu vozilo Passat u momentu kontakta bilo je u fazi kočenja, kretalo se paralelno uz svoj desni rub kolovoza, dok se vozilo Marcedes sa prikolicom kretalo sredinom kolovoza, a prikolica je bila u iskošenom položaju tako da se u momentu kontakta nalazila većim dijelom na prometnoj traci kojom se kretalo vozilo Passat. U momentu kontakta, brzina vozila Passat je iznosila 37 km/h, a vozila Mercedes sa prikolicom 48 km/h. Samo jednu sekundu prije nezgode, međusobna udaljenost između vozila je iznosila 23,6 metara. Prelazak prikolice koju je vuklo vozilo Mercedes uslijedilo je zbog naglog trzaja vozača vozila Mercedes udesno na upravljaču. Prema zaključku vještaka, u datim uslovima, postojala je tehnička mogućnost da se vozilo Mercedes sa prikolicom kreće uz svoj desni rub kolovoza, a kontakt da je ostvaren na mjestu gdje se nalazi trag kočenja i zaustavljanja vozila Passat. U toku postupka proveden je i dokaz vještačenjem po vještaku psihijatrijske struke Ćemalović Omeru koji je naveo da koncentracija alkohola u krvi od 0,67 promila spada u laki stepen opitosti koji se kreće

od 0,5 do 1,5 promila alkohola. Ovaj vještak je u svom nalazu pojasnio općeniti uticaj alkohola na sposobnost vozača da upravlja vozilom, istako je da alkohol mijenja ličnost, da vozač postaje bezobziran, neodgovoran, smjeliji i odvažniji, da postaje razdražljiviji i netolerantniji. Nadalje, da alkohol utiče i na psihofizičke sposobnosti vozača, sužava se vidno polje, reakcije su sporije, te opada sposobnost održavanja i usmjeravanja pažnje već kod koncentracije od 0,3 do 0,5 promila alkohola u krvi, pa da je sposobnost i tuženog da upravlja vozilom sa utvrđenom koncentracijom alkohola 0,67 promila u krvi bila značajno dovedena u pitanje. Prvostepeni sud je odbio prijedlog tuženog za dopunsko vještačenje, jer je vještak jasno istakao da za sačinjavanje njegovog nalaza i mišljenja nije potreban pregled tuženog.

Na osnovu tako utvrđenog činjeničnog stanja nižestepeni sudovi su usvojili tužbeni zahtjev kao osnovan uz obrazloženje da je tužitelj dokazao u toku postupka osnov i visinu potraživanja, a da tuženi nije uspio dokazati svoje tvrdnje da do saobraćajne nesreće nije došlo njegovom krivicom i da nema uzročne veze između štetnog događaja i činjenice da je u trenutku saobraćajne nesreće bio pod uticajem alkohola.

Dakle, članom 1. tačka 3. Uvjeta osiguranja od AO propisano je da je osiguranjem od odgovornosti zbog upotrebe motornog vozila za vuču, priključnog vozila ili vozila u kvaru, obuhvaćena i odgovornost za štetu koju prouzrokuje priključno vozilo, odnosno vozilo u kvaru, dok je spojeno s vozilom koje ga vuče, i nakon što se odvoji od tog vozila te djeluje u funkcionalnoj ovisnosti s njim.

Odredbom člana 3. tačka 3. Uvjeta osiguranja od AO, propisano je da osiguranik gubi svoja prava iz osiguranja ako je u trenutku saobraćajne nesreće vozač osiguranog vozila pod uticajem alkohola, droge ili narkotika, te se smatra da je vozač pod uticajem alkohola ako se analizom krvi ili drugom metodom mjerena količine alkohola u organizmu utvrdi da udio alkohola u krvi iznosi 0,5 g/kg i više od 0,5 %.

Članom 2. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti (Sl. novine Federacije BiH broj 24/05) propisano je da termin vozilo označava svako motorno vozilo namijenjeno kretanju po kopnu i pokretanju mehaničkom snagom, osim onih koji se kreću po tračnicama, kao i svaku prikolicu bilo da je priključena ili ne.

Članom 13. Zakona o osiguranju od odgovornosti za motorna vozila i ostale odredbe o obaveznom osiguranju od odgovornosti u F BiH propisano je da osigурatelj od autoodgovornosti koji je isplatio naknadu oštećenom u saobraćajnoj nezgodi koju su prouzrokovale osobe čija je odgovornost prema trećim stranama pokrivena ovim Zakonom ima pravo potraživati naknadu od osoba koje su odgovorne za nesreću, u skladu sa važećim propisima, između ostalog i u slučaju kada je vozač bio pod uticajem alkohola ili droga koje su ga sprečavale da ima kontrolu nad vozilom.

Odredbom člana 78. Zakona o osiguranju imovine i osoba, propisano je da društvo za osiguranje koje nadoknadi štetu oštećenoj osobi, a nije bilo u obavezi isplate prema Uvjetima za osiguranje od AO, ima pravo regresa prema osobi koja je odgovorna za štetu i to za isplaćeni iznos štete, kamatu i troškove.

Prelaz osiguranikovih prava prema odgovornoj osobi na osiguratelja (subrogacija), propisana je odredbom čl. 939. Zakona o obligacionim odnosima kojom odredbom je propisano da isplatom naknade iz osiguranja prelaze na osiguratelja, po samom zakonu, do visine isplaćene naknade sva osiguranikova prava prema osobi koja je po bilo kojoj osnovi odgovorna za štetu.

Iz navedenih zakonskih odredbi proizlazi da u slučaju naknade štete koju je uzrokovao osiguranik u pijanom stanju, osiguratelj stupa u prava oštećenog (subrogacija), te može zahtijevati da mu odgovorni vozač regresira plaćenu svotu, osim kada ovaj dokaže da je šteta posljedica nekog drugog uzroka, a ne njegovog ponašanja uzrokovanih pijanim stanjem.

Imajući u vidu činjenična utvrđenja nižestepenih sudova da je tuženi izazvao saobraćajnu nezgodu upravljajući svojim vozilom u alkoholisanom stanju sa utvrđenom koncentracijom alkohola u krvi od 0,67 promila, a u urinu 0,78 promila, što spada u laki stepen opitosti koja prema nalzu vještaka psihijatra već kod koncentracije od 0,3 do 0,5 promila utiče na psiho-fizičke sposobnosti vozača (reakcije postaju sporije i opada sposobnost održavanja i usmjeravanja pažnje), zatim da se pretpostavlja da je alkoholisanost iznad 0,5 promila uzrok saobraćajne nezgode dok se suprotno ne dokaže, pa kako tuženi u toku postupka nije dokazao da nema uzročne veze između njegove alkoholisanosti i nastale štete, nižestepeni sudovi su osnovano udovoljili regresnom zahtjevu, jer je utuženo potraživanje tužitelj isplatio oštećenim temeljem u pravomoćne presude br. 560 P 024997 09 P od 29.03.2011.godine.

U pogledu istaknutog prigovora revidenta da je u konkretnom predmetu došlo do zastarjelosti regresnog potraživanja, pravilno su nižestepeni sudovi ocijenili da je ovaj prigovor neosnovan, jer od dana isplate, pa do podnošenja tužbe nije protekao zastarni rok od 3 (tri) godine. Iz priloženih uplatnica vidljivo je da je najstarija isplata štete izvršena 03.11.2009. godine, a predmetna tužba podnesena je sudu 30.10.2012.godine, dakle prije isteka trogodišnjeg zastarnog roka.

Nižestepeni sudovi su pravilno primijenili i odredbu člana 277. ZOO, jer na dosuđeni iznos tužitelju pripada zakonska zatezna kamata od dana podnošenja tužbe – tuženi je zapao u docnju onog trenutka kad je prema njemu postavljen zahtjev za isplatu regresnog duga, odnosno kada je tužitelj tuženog kao regresnog obveznika pozvao da ispuni obavezu.

Ostali revizijski prigovori nisu od odlučnog značenja sa aspekta predmeta spora (član 231. u vezi sa članom 253. ZPP).

Kako ne postoje razlozi revizije kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo je reviziju tuženog odbiti shodno odredbi člana 248. ZPP.

Predsjednik vijeća
Nezirović Goran s.r.